

Istungidokument

A8-0290/2017

29.9.2017

SOOVITUS

mis käsitleb nõukogu määruse eelnõu, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (09941/2017 – C8-0229/2017 – 2013/0255(APP))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Barbara Matera

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	6
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS.....	9
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	10

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

**mis käsitleb nõukogu määruse eelnõu, millega rakendatakse tõhustatud koostööd
Euroopa Prokuratuuri asutamisel
(09941/2017 – C8-0229/2017 – 2013/0255(APP))**

(Seadusandlik erimenetlus – nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu määruse eelnõu (09941/2017),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 86 (C8-0229/2017),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A8-0290/2017),
1. annab nõusoleku nõukogu määruse eelnõule;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

SELETUSKIRI

Kaitse ja süüdistuse esitamine ELi eelarve ja ELi finantshuvide vastaste kuritegude eest kuulub praegu liikmesriikide ainupädevusse. Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF), Eurojustil ja Europolil ei ole volitusi kriminaaluurimiste läbiviimiseks ja Euroopa Prokuratuur täidab selle institutsioonilise tühimiku.

Euroopa Prokuratuuri asutamine toob kaasa olulise muutuse selles, kuidas liidu finantshuve kaitstakse. See ühendab Euroopa ja riiklikud õiguskaitsealased jõupingutused ühtses, sujuvas ja tõhusas lähenemisviisis, et võidelda ELiga seotud pettuste vastu. Praegu saavad ELiga seotud pettusi uurida ja nende eest süüdistusi esitada vaid riikide ametiasutused ning nende pädevus lõppeb riigipiiril.

Euroopa Komisjon esitas 17. juulil 2013. aastal ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta, milles määratakse kindlaks selle pädevus ja menetlused. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 86 sätestatakse õiguslik alus ja eeskirjad Euroopa Prokuratuuri asutamiseks. Artikli 86 alusel võetakse kavandatav määrus vastu nõusoleku menetluse kohaselt: nõukogu peab tegema selle kohta ühehäälselt otsuse pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.

Nõukogu tõdes 7. veebruaril 2017, et eelnõu vastuvõtmiseks puudub vajalik ühehäälsus. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 86 kohaselt võimaldab see vähemalt üheksast liikmesriigist koosneval rühmal edastada teksti arutamiseks Euroopa Ülemkogule, mis on viimane võimalus jõuda ettepaneku suhtes konsensusele. Raportöör peab kahetsusväärseks, et praegu osaleb tõhustatud koostöös ainult 20 liikmesriiki ja ergutab mitteoalevaid liikmesriike tulevikus samuti ühinema.

Tõhustatud koostöös osalevad liikmesriigid leppisid 8. juunil kokku ettepanekut käsitlevas üldises lähenemisviisis.

Euroopa Parlament on võtnud vastu kolm Euroopa Prokuratuuri käsitlevat vahearuanne (2014, 2015 ja 2016), milles ta on väljendanud muret seoses Euroopa Prokuratuuri pädevuse, liidu finantshuvide kaitse direktiivi, käibemaksupettuste, struktuuri, uurimiste, menetluslike õiguste, kohtuliku kontrolli ja suhetega muude asjaomaste ELi ametitega.

- **Euroopa Prokuratuuri struktuur**

Euroopa Prokuratuur saab olema liidu asutus, millel on detsentraliseeritud struktuur ja mille eesmärk on integreerida riikide õiguskaitseasutused. Euroopa Prokuratuuri hakkab juhtima Euroopa prokurör ja iga osalev riik on esindatud ühe prokuröriga. Määruse kohaselt teostavad uurimistegevust kõigis liikmesriikides asuvad Euroopa delegaatprokurörid. Euroopa delegaatprokuröride arv otsustatakse riigi tasandil, kuid igal riigil peaks olema vähemalt üks delegaatprokurör. Delegaatprokurörid on Euroopa Prokuratuuri lahutamatu osa, kuid nad

täidavad ka siseriiklike prokuröride ülesandeid. Euroopa Prokuratuuri heaks tegutsedes on nad liikmesriigi prokuratuurist täiesti sõltumatud.

- **Pädevus**

Euroopa Prokuratuur vastutab liidu finantshuve kahjustavate kuritegude uurimise ning nende kuritegude toimepanijatele ja neis osalejatele süüdistuse esitamise ning nende vastutusele võtmise eest. Ta täidab liikmesriikide pädevates kohtutes nende kuritegude puhul prokuröri ülesandeid.

Euroopa Prokuratuuri pädevus ja menetlused hõlmavad kavandatud direktiivi, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (liidu finantshuvide kaitse direktiiv). Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid 2016. aasta detsembris esialgsele kokkuleppele liidu finantshuvide kaitset käsitleva ettepaneku osas. Nad leppisid kokku, et rasked piiriülesed käibemaksupettused lisatakse direktiivi kohaldamisalasse, seades künniseks 10 miljonit eurot.

Raportöör väljendab heameelt selle üle, et „kahju” kriteeriumi on sisseviidud eranditega oluliselt vähendatud ning seda ei kohaldata enam liidu finantshuvide kaitse direktiivi artikli 3 punktide a, b ja d suhtes (hangetesse mittepuutuvad kulud; hangetesse puutuvad kulud ja käibemaksupõhistest omavahenditest tulenevad tulud). Kasutusele on võetud võimalus edastada liikmesriikide ametiasutustelt Euroopa Prokuratuurile kohtuasjad, mille puhul Euroopa Prokuratuur ei saaks muidu oma pädevust teostada.

Euroopa Prokuratuuri määrus laiendab riiklike ametiasutuste aruandluskohustust ja annab Euroopa Prokuratuurile rohkem võimalusi saada lisateavet. Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate raskete kuritegude piiriülest mõõdet võidakse tulevikus laiendada.

- **Kohtulik kontroll**

Euroopa Prokuratuuri määrus tagab põhjaliku kohtuliku kontrolli süsteemi siseriiklikes kohtutes ja võimaldab otsest kontrolli Euroopa Kohtu poolt (Euroopa Prokuratuuri otsus juhtumi menetlemise lõpetamise kohta, mis on vaidlustatud ELi õigusaktide alusel, Euroopa Prokuratuuri põhjustatud kahjude hüvitamist käsitlevad vaidlused, vahekohtuklausleid käsitlevad vaidlused, personaliküsimused ja otsused, mis mõjutavad andmesubjektide õigusi, nagu õigus tutvuda avalike dokumentidega).

- **Uurimismeetmed**

Euroopa Prokuratuuri käsutuses on uurimiste läbiviimiseks piisavalt uurimismeetmeid. Määruse artiklis 30 nähakse ette rida meetmeid juhuks, kui uuritava kuriteo eest ette nähtud karistuse maksimummäär on vähemalt neli aastat vangistust. Sellega seoses leppisid kaasseadusandjad kokku liikmesriikide puhul kehtivates uurimismeetmete taotlemise kriteeriumides, mis tuginevad direktiivis 2014/41/EL (mis käsitleb Euroopa uurimismäärust kriminaalasjades) sisalduvale vastastikuse tunnustamise põhimõttele.

- **Menetluslikud tagatised**

Kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute menetlusõiguste kaitsmine on tagatud täielikus kooskõlas kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute õigustega, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. Määruses sätestatakse Euroopa Prokuratuuri kahtlusallastele täiendavad kaitseõigused, eeskätt õigus õigusabile, õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele, õigus teabele ja juurdepääsule kohtuasja materjalidele ning õigus esitada tõendeid ja paluda Euroopa Prokuratuuril koguda tõendeid kahtlustatava heaks.

- **Eurojust, OLAF ja Europol**

Oma ülesannete täitmiseks võib Euroopa Prokuratuur luua ja säilitada koostöösuhteid liidu institutsioonide, organite ja asutustega, nt Eurojusti, OLAFi ja Europoliga.

Õiguskindluse tagamiseks peavad eeskätt olema eriti selgelt määratletud Euroopa Prokuratuuri ja Eurojusti pädevused. Selleks et vältida kahe organi vahel kahjulikke kordusi ja pädevuste kattumist, peavad pädevused olema selgelt piiritletud ja määratletud. Need kaks organit saavad üksikjuhtumi põhised ja lähtudes konkreetsetest kriteeriumidest teha tihedat koostööd, jagades teavet oma uurimiste kohta.

Euroopa Prokuratuur loob OLAFiga tiheda koostöö teabevahetuse osas. Määruses on sätestatud, et samade asjaolude kohta ei alustata paralleelset uurimist. Euroopa Prokuratuur võib taotleda OLAFilt teavet, hõlbustada koordineerimist ja korraldada haldusuurimisi. Euroopa Prokuratuuri ja Europolit vahel toimub tihe koostöö ja kui see on uurimise eesmärgil vajalik, võib Euroopa Prokuratuur Europolilt mis tahes asjakohast teavet hankida.

- **Mitteosalevad riigid**

Raportöör väljendab heameelt nõukogu otsuse üle lisada artiklisse 59 a, mis käsitleb Euroopa Prokuratuuri ja tõhustatud koostöös mitteosalevate liikmesriikide vahelisi suhteid, sätte, mille kohaselt need riigid peavad teavitama Euroopa Prokuratuurist kui pädevast asutusest kriminaalasjades tehtava õigusosalase koostöö vallas.

- **Järeldused**

Kuigi raportöör pooldaks ambitsioonikamat määrust, arvab ta, et Euroopa Parlamendi murekohti on tekstis selle praegusel kujul enamjaolt käsitletud.

Raportöör peab kahetsusväärseks, et kõik ELi liikmesriigid Euroopa Prokuratuuri asutamises ei osale, kuid väljendab heameelt asjaolu üle, et neist 20 leppisid kokku üldises lähenemisviisis, mis sisaldab eelkõige liidu finantshuvide kaitse direktiivis hõlmatud kuritegusid ja tõsiseid käibemaksupettusi. Raportöör ergutab tõhustatud koostöös mitteosalevaid liikmesriike tulevikus samuti sellega ühinema.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Prokuratuur			
Viited	09941/2017 – C8-0229/2017 – COM(2013)0534 – 2013/0255(APP)			
Konsulteerimise / nõusolekutaotluse kuupäev	17.7.2017			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 11.9.2017			
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	BUDG 11.9.2017	CONT 11.9.2017	JURI 11.9.2017	PETI 11.9.2017
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	BUDG 27.9.2017	CONT 27.9.2017	JURI 27.9.2017	PETI 27.9.2017
Raportöörid nimetamise kuupäev	Barbara Matera 10.11.2015			
Endised raportöörid	Monica Macovei			
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	29.11.2016	25.9.2017	28.9.2017	
Vastuvõtmise kuupäev	28.9.2017			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	40 5 2		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Heinz K. Becker, Malin Björk, Michał Boni, Caterina Chinnici, Rachida Dati, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Laura Ferrara, Lorenzo Fontana, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Brice Hortefeux, Sophia in 't Veld, Dietmar Köster, Barbara Kudrycka, Cécile Kashetu Kyenge, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Monica Macovei, Roberta Metsola, Louis Michel, Péter Niedermüller, Soraya Post, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Marie-Christine Vergiat, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Marina Albiol Guzmán, Anna Hedh, Livia Járóka, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jean Lambert, Gilles Lebreton, Angelika Mlinar, Emil Radev, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Jaromír Štětina			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Maurice Ponga, Cristian Dan Preda			
Esitamise kuupäev	29.9.2017			

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

40	+
PPE	Heinz K. Becker, Michał Boni, Rachida Dati, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Monika Hohlmeier, Brice Hortefeux, Lívia Járóka, Barbara Kudrycka, Roberta Metsola, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Emil Radev, Traian Ungureanu, Jaromír Štětina
S&D	Caterina Chinnici, Tanja Fajon, Ana Gomes, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Cécile Kashetu Kyenge, Dietmar Köster, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Péter Niedermüller, Soraya Post, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
ECR	Monica Macovei
ALDE	Nathalie Griesbeck, Sophia in 't Veld, Louis Michel, Angelika Mlinar, Cecilia Wikström
Verts/ALE	Jan Philipp Albrecht, Jean Lambert, Judith Sargentini
EFDD	Laura Ferrara

5	-
ENF	Lorenzo Fontana, Gilles Lebreton
GUE/NGL	Marina Albiol Guzmán, Malin Björk, Cornelia Ernst

2	0
ECR	Helga Stevens
GUE/NGL	Marie-Christine Vergiat

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu